

स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) २.०
अंतर्गत क्षमता बांधणी, कौशल्य विकास
व ज्ञान व्यवस्थापन (CB, SD & KM)
या साठीच्या खर्चाकरीता SNA
SPARSH प्रणाली अंतर्गत सन २०२५-
२६ या आर्थिक वर्षाकरीता निधी
वितरीत करण्याबाबत.

**महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग**

शासन निर्णय क्रमांक: स्वमअ-२०२३/प्र.क्र.९९(५)/नवि-३४

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,

३ रा मजला, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक : २५ ऑगस्ट, २०२५.

वाचा :-

१. शासन निर्णय, नगर विकास विभाग, क्रमांक: स्वमअ-२०२२/प्र.क्र.७३/नवि-३४, दि. १५ जुलै, २०२२.
२. शासन निर्णय क्रमांक: स्वमअ-२०२२/प्र.क्र.८८/नवि-३४ दिनांक : - ०८ डिसेंबर २०२२.
३. शासन निर्णय क्रमांक: स्वमअ-२०२३/प्र.क्र.८८/नवि-३४ दिनांक : - २४ जुलै २०२३.
४. शासन निर्णय क्रमांक: स्वमअ-२०२३/CN ७२१४०४/नवि-३४ दिनांक ०७ फेब्रुवारी २०२४.
५. वित्त विभाग शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२५/प्र.क्र.४४/ अर्थ-३, दिनांक ११ ऑक्टोबर, २०२४.
६. वित्त विभाग शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२५/प्र.क्र.४४/ अर्थ-३, दिनांक ०७ एप्रिल, २०२५.
७. केंद्र शासनाच्या गृह निर्माण व नागरी कार्य मंत्रालयाचे आदेश क्रमांक F.No.Note-८२-८५-E-File-९१२४५३२-MS-CB, दि. १५/०७/२०२५.

प्रस्तावना :-

देशातील सर्व शहरे पूर्णपणे स्वच्छ, निरोगी आणि राहण्यायोग्य करणे आणि सर्व नागरिकांना स्वच्छ व चांगले आरोग्य आणि स्वच्छ पर्यावरण मिळावे तसेच देशातील सर्व वैधानिक शहरांना स्वच्छतेची आणि या शहरामधील नागरीकांना घरगुती शौचालयांची सुविधा उपलब्ध करून देणे, या उद्देशाने केंद्र शासनाने 'स्वच्छ भारत अभियान (नागरी) २.०' ची अंमलबजावणी सुरु केली आहे. या अभियानाच्या धर्तीवर राज्यामध्ये संदर्भाधीन क्रमांक १ येथील शासन निर्णयान्वये "स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) २.०" राबविण्यात येत आहे.

२. संदर्भाधीन क्र. २ ते ४ येथील शासन निर्णयान्वये स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान २.० अंतर्गत क्षमता बांधणी, कौशल्य विकास व ज्ञान व्यवस्थापन घटकासाठी यापूर्वी रु. ९३.६३ कोटी इतका निधी वितरीत केला होता. आता केंद्र शासनाने संदर्भीय क्र. ७ येथील दिनांक १५ जुलै, २०२५ रोजीच्या आदेशान्वये केंद्र शासनाने अनुज्ञेय हिस्सानुसार रुपये १६,८५,००,०००/- (रुपये सोळा कोटी पंचाऐंशी लाख फक्त) एवढा निधीची मातृ मंजूरी (Mother Sanction) राज्यास वितरीत केला आहे. सदर निधी स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान संचालनालयास SNA SPARSH प्रणाली अंतर्गत वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

केंद्र शासनाकडून संदर्भ ७ येथील पत्रानुसार स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) २.० अंतर्गत क्षमता बांधणी, कौशल्य विकास व ज्ञान व्यवस्थापन घटकांसाठी वितरीत केलेला निधी तसेच त्या अनुषंगाने राज्य शासनाचा पुढीलप्रमाणे अनुज्ञेय हिस्सा वितरीत करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे :-

अ.क्र.	नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थाना पहिला हप्ता	केंद्र शासन हिस्सा ६०% (रुपये)	राज्य शासन हिस्सा ४०% (रुपये)	एकूण
१	महानगरपालिका (७५%)	१२,६३,७५,०००	८,४२,५०,०००	२१,०६,२५,०००
२	नगरपरिषदा (१९%)	३,२०,१५,०००	२,१३,४३,३३३	५,३३,५८,३३३
३	नगरपंचायती (६%)	१,०१,१०,०००	६७,४०,०००	१,६८,५०,०००
	एकूण	१६,८५,००,०००	११,२३,३३,३३३	२८,०८,३३,३३३

२. स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) २.० अंतर्गत क्षमता बांधणी, कौशल्य विकास व माहिती व्यवस्थापन (CB) प्रकल्पांसाठी केंद्र शासनाचे रुपये १६,८५,००,०००/- (रुपये रुपये सोळा कोटी पंचाऐंशी लाख फक्त) व त्या प्रमाणात राज्य शासनाचा अनुज्ञेय हिस्सा म्हणजेच रुपये ११,२३,३३,३३३/-/- (रुपये अकरा कोटी तेवीस लाख तेहतीस हजार तीनशे तेहतीस फक्त) असे एकूण रुपये २८,०८,३३,३३३/- (रुपये अठ्ठावीस कोटी तीन लाख तेहतीस हजार तेहतीस फक्त) एवढा निधी खालील तक्त्यात नमूद केल्यानुसार संबंधित लेखाशिर्षाखाली सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात मंजूर करण्यात येत असून सदर खर्च वितरीत केलेल्या तरतूदी मधून भागविण्यात यावा :-

अ.क्र	लेखाशिर्ष	वितरीत करावयाचा निधी (रुपये)
अ)	महानगरपालिका	
१	मागणी क्र. एफ-०२, २२१७- नगर विकास, ८० सर्वसाधारण, १९१ महानगरपालिकांना सहाय्य, ०३ स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) २.०, (०३) (०९) स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) २.० अंतर्गत क्षमता बांधणी, कौशल्य विकास आणि ज्ञान व्यवस्थापनासाठी महानगरपालिकांना सहाय्य (केंद्र हिस्सा - ६०%) (कार्यक्रम) (२२१७A९४२)	१२,६३,७५,०००/-
२	मागणी क्र. एफ-०२, २२१७- नगर विकास, ८० सर्वसाधारण, १९१ महानगरपालिकांना सहाय्य, ०३ स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) २.०, (०३) (१०) स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) २.० अंतर्गत क्षमता बांधणी, कौशल्य विकास आणि ज्ञान व्यवस्थापनासाठी महानगरपालिकांना सहाय्य (राज्य हिस्सा- ४०%), (कार्यक्रम) (२२१७A९५१)	८,४२,५०,०००/-

ब)	नगरपरिषद	
१	मागणी क्र. एफ-०२, २२१७- नगर विकास, ८० सर्वसाधारण, १९२ नगर परिषदांना सहाय्य, ०१ स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) २.०, (०१) (०९) स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) २.० अंतर्गत क्षमता बांधणी, कौशल्य विकास आणि ज्ञान व्यवस्थापनासाठी नगरपरिषदांना सहाय्य (केंद्र हिस्सा - ६०%) (कार्यक्रम) (२२१७A९८७)	३,२०,१५,०००/-
२	मागणी क्र. एफ-०२, २२१७- नगर विकास, ८० सर्वसाधारण, १९२ नगर परिषदांना सहाय्य, ०१ स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) २.०, (०१) (१०) स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) २.० अंतर्गत क्षमता बांधणी, कौशल्य विकास आणि ज्ञान व्यवस्थापनासाठी नगरपरिषदांना सहाय्य (राज्य हिस्सा - ४०%), (कार्यक्रम) (२२१७A९९६)	२,१३,४३,३३३/-
क)	नगरपंचायती	
१	मागणी क्र. एफ-०२, २२१७- नगर विकास, ८० सर्वसाधारण, १९३ नगर पंचायतींना सहाय्य, ०१ स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) २.०, (०१) (०९) स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) २.० अंतर्गत क्षमता बांधणी, कौशल्य विकास आणि ज्ञान व्यवस्थापनासाठी नगरपंचायतींना सहाय्य (केंद्र हिस्सा - ६०%), (कार्यक्रम) (२२१७A८८९)	१,०१,१०,०००/-
२	मागणी क्र. एफ-०२, २२१७- नगर विकास, ८० सर्वसाधारण, १९३ नगर पंचायतींना सहाय्य, ०१ स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) २.०, (०१) (१०) स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) २.० अंतर्गत क्षमता बांधणी, कौशल्य विकास आणि ज्ञान व्यवस्थापनासाठी नगरपंचायतींना सहाय्य (राज्य हिस्सा - ४०%), (कार्यक्रम) (२२१७A८९८)	६७,४०,०००/-

३. सदर शासन निर्णय हा वित्त विभागाच्या शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं २०२५/प्र.क्र.४४/ अर्थ-३, दिनांक ०७ एप्रिल, २०२५ मधील विहित सर्व बाबींची पूर्तता होत असल्याने तसेच, प्रशासकीय विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारान्वये निर्गमित करण्यात येत आहे. वित्त विभागाने त्यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक २३७/व्यय-३, दिनांक ०४ जुन, २०२५ अन्वये दिलेल्या सहमतीस अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५०८२५१६४४४४४५२५ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(अनिरुद्ध व्यं. जेवळीकर)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत :-

१. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
२. मा. उप मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. अपर मुख्य सचिव, वित्त/नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
४. उप सचिव (नवि-४), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२.
५. राज्य अभियान संचालक, स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी), मुंबई.
६. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई.
७. महालेखापाल लेखा व अनुज्ञेयता)- १, मुंबई.
८. महालेखापाल (लेखा में अनुज्ञेयता) २, नागपूर.
९. अधिदान व लेखाधिकारी, फोर्ट, मुंबई.
१०. अधिदान व लेखाधिकारी, अधिदान व लेखा कार्यालय, वांद्रे, मुंबई.
११. निवासी लेखा परिक्षा, मुंबई.
१२. मुख्य निवासी लेखा परिक्षा, मुंबई.
१३. मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी लेखा, कोंकण भवन, नवी मुंबई.
१४. निवड नस्ती, नवि-३४